

Vlaams
Parlement

vergadering **C130**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed

van 23 februari 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de impact van illegalen en vluchtelingen op het kusttoerisme – 831 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over aanwervingen bij Toerisme Vlaanderen – 887 (2015-2016)	7
VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het evenement Jong Keukengeweld – 979 (2015-2016)	11
VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de bewustmaking van toeristen voor de problematiek van marien zwerfvuil – 1078 (2015-2016)	14
VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de concrete gevolgen van de gehanteerde thematische programma's in de toeristische hefboomprojecten – 1110 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de keuze voor een beperkt aantal toeristische hefboomprojecten en het eventuele nadeel daarvan voor kleine(re) steden en gemeenten – 1156 (2015-2016)	16
VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de internationale marketingstrategie 2016 van Toerisme Vlaanderen – 1194 (2015-2016)	24
VRAAG OM UITLEG van Johan Verstreken aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de toename van grootouders die met hun kleinkinderen reizen – 1229 (2015-2016)	27

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de impact van illegalen en vluchtelingen op het kusttoerisme – 831 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jan Van Esbroeck

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, ik ben blij dat mijn vraag, die ik heb ingediend op 15 januari, eindelijk geagendeerd staat. Ze heeft – helaas – niet aan actualiteitswaarde verloren, integendeel, zelfs gewonnen, als ik dat woord mag gebruiken, gezien de toestanden in Calais. Daar werd de beslissing tot sluiting van het kamp uitgesteld naar woensdag of donderdag.

Bij de bespreking van de beleidsbrief in december heb ik dit probleem, althans voor mij was het toen al een probleem, en de mogelijke impact van asielzoekerscentra en vluchtelingen al aangehaald. Ik heb u gevraagd welke maatregelen u zou nemen en wat de impact zou zijn op het kusttoerisme, en u schudde meewarig het hoofd. Net als andere aanwezigen in de plenaire vergadering dacht u: waar komt die gast nu weer mee af? Ondertussen – denk ik, vrees ik – geven de feiten mij gelijk. De aanwezigheid van asielzoekerscentra en de mogelijke vluchtelingenstroom vanuit Calais zullen een impact hebben op het toerisme.

Ik ben – gelukkig maar, want anders zou men mij verdenken vanuit een bepaalde uitgangspositie deze vraag hier te stellen – in goed gezelschap. De gouverneur van West-Vlaanderen stelt zich vragen, niet alleen over de impact op het toerisme, maar meer algemeen. De tien kustburgemeester stellen zich vragen. Op dit eigenste moment stelt mevrouw Van Volcem, die natuurlijk even straf moet doen als haar burgemeesters, hiernaast vragen aan de minister-president. In de Kamer worden week na week vragen gesteld over de mogelijke impact op de economische activiteit in de haven van Zeebrugge omdat verschillende bedrijven dreigen de haven te verlaten. Ik heb daar een schriftelijke vraag over ingediend bij minister Muyters.

Hier gaat het specifiek over het toerisme. Over ongeveer een maand start de paasvakantie. Als het weer wat meezit, is dat normaliter een topper voor onze Vlaamse kust. Een paar maanden later is het zomervakantie, die ook – als het weer meezit – een topper moet worden. U weet allemaal – u hebt het maandag nog laten weten – hoe belangrijk de toeristische sector is voor Vlaanderen, niet alleen voor de Vlaamse kust maar voor heel Vlaanderen. Hij is goed voor ruim 240.000 banen en een bruto toegevoegde waarde van 11,7 miljard euro of 4,5 procent van het bbp van Vlaanderen, 183.000 loontrekkenden en 57.000 zelfstandigen. De toeristische jobs zijn Vlaams en sociaal. Het zijn jobs die we niet zomaar kunnen delokaliseren, en de sector stelt heel wat lager geschoolde Vlamingen te werk.

Dit om maar aan te tonen hoe belangrijk toerisme is. We beseffen dat allemaal, over de partijgrenzen heen. Ik ben niet alleen met mijn bekommernis, maar ik ben dus bekommerd om de mogelijke impact van een en ander.

Minister, bent u het met me eens dat er problemen kunnen opduiken? Bent u het met me eens dat er een negatieve impact is op het toerisme aan de Vlaamse kust? Ik kan me voorstellen dat mensen die normaliter hun zomervakantie aan onze kust doorbrengen en daar een week of twee een appartement huren op de dijk, nu andere gedachten krijgen.

Hebt u weet van indicaties over een negatieve impact op het kusttoerisme? Misschien is het nog wat vroeg voor deze vragen.

Hebt u over deze kwestie overleg gepleegd met federaal minister van Binnenlandse Zaken Jambon en federaal staatssecretaris voor Asiel en Migratie Francken?

Bent u betrokken bij de beslissingen in verband met grenscontroles en dergelijke? Zo ja, wat is hiervan het resultaat? Zo neen, waarom niet?

Hebt u overleg gehad met kustburgemeesters? Zij vormen een belangrijk aspect. Hebt u gesproken met provinciaal autonoom toeristisch bedrijf Westtoer?

Welke initiatieven kunt of wilt u vanuit uw bevoegdheid nemen? Moeten we meer middelen inzetten? We hebben vandaag nog een andere vraag over hefboomprojecten aan de Vlaamse kust. Moeten er meer middelen en extra promotie komen in binnen- en buitenland? Moeten we een en ander nuanceren?

Ik veronderstel dat we het erover eens zijn dat de sfeer in verband met de kust – zeker van Zeebrugge tot De Panne – niet optimaal is. Ik vrees dat dit een negatieve impact heeft op deze regio.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: In de eerste plaats is het aangewezen dat de lokale besturen en de provincie desgevallend de nodige maatregelen nemen voor het kusttoerisme. Ze kunnen bijvoorbeeld afspraken maken over hoe te reageren op incidenten met asielzoekers, over hoe eventuele vragen of onrust van toeristen te beantwoorden. Mijn eerste opdracht is na te gaan of er überhaupt een probleem is. We doen dat met Toerisme Vlaanderen op basis van het softwareprogramma Synthesio, via internet en sociale media. Op basis van de associatie tussen begrippen als Vlaamse kust, Belgische kust en asielzoekers en andere afgeleide begrippen zoeken we naar associaties. Uit de monitoring door Toerisme Vlaanderen tussen 1 januari en 15 februari 2016 blijkt dat er op dit moment in het buitenland geen associatie wordt gemaakt tussen onze Vlaamse kust en asielproblematiek. Wel was er in het binnenland redelijk wat aandacht op het internet voor kust en asiel, maar dat was vooral te wijten aan het zwembadincident in Koksijde. Dat is ook wel snel terug gaan liggen.

Als we zouden vaststellen dat er voor Vlaanderen een negatieve impact zou zijn op het toerisme – waar ik op heden geen enkele indicatie voor heb –, dan ga ik natuurlijk de nodige maatregelen treffen in samenwerking met federaal staatssecretaris Francken. Ik werk nu al nauw samen met de staatssecretaris Francken en minister Jambon. Mijn kabinet maakt deel uit van een werkgroep waar ook de federale politie in zit in al haar geledingen zoals spoorwegpolitie, scheepvaartpolitie, directie van de operaties inzake bestuurlijke politie (DAO), migraties, Cel Mensenhandel, en ook het kabinet Binnenlandse Zaken, het kabinet Asiel en Migratie, de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ), de parketten van Oost- en West-Vlaanderen enzovoort.

Die werkgroep heeft een soort tienpuntenplan opgemaakt, met daarin onder andere de volgende acties. Een: versterking van de scheepvaartpolitie in de kustregio, door dagelijks twee extra personeelsleden voor afhandeling te bestemmen en elke nacht steun te krijgen van het Centraal Interventiekorps (CIK). Twee: de aanscherping van de beveiliging in het kader van recente gebeurtenissen. Drie: optimalisatie van de beveiliging van verschillende haventerminals en kaaien – wat gerelateerd is aan mijn bevoegdheid Mobiliteit en Openbare Werken – waaronder de plaatsing van bijkomende camerasystemen, extra omheiningen, het sluiten van mogelijke tijdelijke verblijfplaatsen voor transitmigranten. Vier: nauwe samenwerking van federale politie met de betrokken lokale politiezones. Gisterenavond nog zijn de agenten uit de federale reserve begonnen met grenscontroles om net te vermijden dat veel migranten uit Calais naar onze kuststreek zouden doorstromen.

Die acties ondersteun ik ten volle. Met mijn kabinet maak ik ook deel uit van die werkgroep. We houden een en ander onder controle. Hetzelfde geldt voor de eventuele impact op het toerisme.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik ben tevreden dat u mijn vraag in elk geval au sérieux neemt en dat u deel uitmaakt van een werkgroep, samen met uw collega's Francken en Jambon. Er worden op het terrein al preventieve maatregelen genomen. Waarschijnlijk klopt het dat de monitoring tussen 1 januari en 15 februari nog geen associatie heeft opgemerkt tussen een en ander. Ik vrees alleen dat we, als eenmaal het vluchtelingenkamp in Calais wordt ontruimd – nu is dat nog niet het geval –, we in de problemen zullen komen. Daarom zijn initiatieven als een infopunt in Zeebrugge uit den boze. Eigenlijk kan het niet dat een organisatie zoals het CAW met Vlaams belastinggeld initiatieven neemt die indruisen tegen het belang van de regio. Maar dat is een debat met een andere minister op een ander departement.

Minister, u hebt nog niet geantwoord op mijn vraag of u overleg hebt gehad met de kustburgemeesters. Gebeurt dat op een gestructureerde of sporadische manier? Het is vooral uit die hoek dat de meeste bemerkingen en verzuchtingen komen en zullen komen. Denk maar aan het paas- en het zomerverlof.

Ik heb wel wat contacten in Calais. Dat is een bruisende – op zijn Frans – toeristische badstad. Men weet mij te vertellen dat een en ander daar is veranderd, en dat de vluchtelingenproblematiek toch een impact heeft op het toerisme aan de kust. Ik vrees dat we daar vroeg of laat ook mee zullen worden geconfronteerd.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Minister, ik ben tevreden dat u toegeeft dat er veel werk wordt verricht in het kader van de asielcrisis, dat nu eenmaal een Europees probleem is, maar waarmee we in Vlaanderen ook worden geconfronteerd. Ik heb de indruk, en velen met mij, dat we de asielcrisis, die toch enorm groot is, zo goed mogelijk onder controle proberen te houden.

Vooral minister Jambon en staatssecretaris Francken leveren daar uitstekend werk, uiteraard in overleg met hun collega's in de regionale parlementen. Niemand in Vlaanderen moet ontkennen dat er problemen zijn. Als er ook problemen zijn aan de kust – ik denk dan aan de illegalen die vanuit Calais eventueel de kans zien om naar Koksijde, Zeebrugge of Knokke-Heist of naar de kust in het algemeen te komen – dan moet men daar alert op reageren. Dat gebeurt, maar dat moet vooral ook gecoördineerd worden. Tot nu toe heb ik de indruk dat de kustburgemeesters, de gouverneur en iedereen die daarbij betrokken moet worden, gecoördineerd te werk gaan en alles zo goed mogelijk proberen op te lossen.

We moeten in die zin voortdoen. Het toeristisch seizoen staat voor de deur. Voor de kust is dat economisch belangrijk. Ik wil waarschuwen – al is dat misschien een te groot woord – voor het te veel aandacht hieraan besteden. Ik zeg hier nog eens dat we de problemen zo goed mogelijk moeten proberen aan te pakken, en wij doen dat ook. Maar als daar te veel aandacht aan wordt besteed en als we dat allemaal beginnen op te kloppen, dan kunnen we nog meer schade oplopen, vooral op toeristisch vlak. Toerisme heeft heel veel met imago te maken. Als wij voortdurend zeggen: "Pas op, je moet niet naar de kust komen want het is daar gevaarlijk, het zit daar vol met asielzoekers en illegalen, er gebeurt daar van alles!", dan creëren wij zelf een bijkomend probleem. Houd de sfeer sereen. De problemen worden aangepakt. Laat ons alstublieft niet alles opkloppen.

– Rik Daems treedt als voorzitter op.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Het gebeurt niet veel dat ik mij bij mevrouw Coudyser kan aansluiten. Haar betoog is zeer sereen en legt vooral de nadruk op het niet opkloppen van de problematiek, net om geen afschrikkingseffect te veroorzaken. Wat dat betreft, zou ik ex-collega Carl Decaluwé kunnen verwijten dat hij niet altijd handig is in zijn communicatie. Dat is zacht uitgedrukt. We hebben nog een andere collega die het probleem graag wat opklopt: ex-collega Vanden Bussche uit Koksijde. Daar hebben wij geen baat bij. Het toerisme in een slecht daglicht plaatsen, zal het probleem alleen maar erger maken, zowel voor vluchtelingen en asielzoekers als zeker ook voor mensen die bang zijn voor die situaties als ze naar zee op vakantie willen. Minister, uw antwoord is wat dat betreft geruststellend. Laat ons de zaak niet opkloppen, mijnheer Sintobin.

De voorzitter: De heer Vandenberghé heeft het woord.

Steve Vandenberghé (sp.a): Ik sluit mij aan vanuit mijn ervaring als burgemeester. De burgemeester heeft bij het aanpakken van dergelijke problemen een heel grote verantwoordelijkheid. In mijn gemeente heb ik gedurende bijna zes maanden driehonderd vluchtelingen gehad. Door dat als burgemeester te kanaliseren en op een professionele en positieve manier aan te pakken en goed te organiseren, heeft mijn kustgemeente vrijwel geen enkel probleem gehad. Wij hebben geen last gehad. Wij hebben niet één toerist minder gehad. Geen enkele inwoner heeft daar problemen mee gehad. Je kunt natuurlijk de zaken opkloppen en de bevolking ophitsen. De kustburgemeesters beseffen dat ze daarin een heel grote verantwoordelijkheid dragen. Minister, ook u weet niet, net als wij allemaal, wat er nog allemaal op ons afkomt. Ik ben ervan overtuigd dat wij moeten proberen om in overleg daarin onze verantwoordelijkheid te blijven nemen. Wij moeten er vooral voor zorgen dat we van de kust een plaats maken waar er alleen maar problemen zijn, want dat is het absoluut niet.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: "Qui se défend, s'accuse." Je moet ook geen campagne doen om dat beeld te bestrijden. Daardoor ga je het mogelijk nog versterken of alleszins oproepen.

Er is specifiek met betrekking tot deze problematiek geen overleg geweest met de kustburgemeesters, gelet op de verantwoordelijkheid van andere bevoegdheidsniveaus en ministers. Dat overleg is er dus op dit moment niet, maar zoals gezegd wordt alles gemonitord. Mochten er inzake het toeristische imago problemen rijzen, dan kunnen we nog altijd bekijken wat we kunnen doen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, ik was eigenlijk niet van plan om te reageren. Mijnheer Caron, ik dacht dat mijn vraag, voor mijn doen althans, op een serene manier was gesteld. Ik had absoluut niet de bedoeling om een en ander op te kloppen. Hiernaast stelt mevrouw Van Volcem een algemenere vraag over de problematiek van illegalen en asielzoekers.

Mijnheer Vandenberghé, de burgemeester van Brugge, toch een partijgenoot van u, heeft de laatste weken toch heel wat straffere uitspraken gedaan dan ik hier ooit zou durven te doen.

Mijnheer Caron, met betrekking tot de communicatie van de West-Vlaamse provinciegouverneur hebt u wel gelijk. Stop alstublieft, ik stel mijn vraag hier enkel uit bezorgdheid, niet omwille van een politieke reden. Ik zou niet willen hebben, mijnheer Caron, dat u hier in het parlement binnen drie maanden vragen moet

komen stellen over wat we moeten doen aan de onmenselijke omstandigheden in het tentenkamp van Zeebrugge.

In Calais zitten nu 3500 mensen inderdaad in onmenselijke omstandigheden. Zij hebben daar trouwens vrijwillig voor gekozen. Die mensen kunnen perfect asiel aanvragen in Frankrijk of België. Ik zou niet willen dat we binnen enkele maanden in Zeebrugge met dezelfde feiten worden geconfronteerd. Dat er nu in Calais problemen zijn met de opruiming van het tentenkamp, kan ik perfect begrijpen. Maar had men van in het begin kordaat ingegrepen, dan was het misschien allemaal niet zover gekomen. Dat is de enige bedoeling van mijn vraag. Het is geen kwestie van opkloppen. Het is gewoon kwestie van voorzien, mijnheer Vandenberghe en mijnheer Caron. Goed beleid voeren is ook voorzien, en niet de feiten achterna lopen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over aanwervingen bij Toerisme Vlaanderen – 887 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, Toerisme Vlaanderen werft dezer dagen veel mensen aan, zo las ik in een vacature op de site en op andere bekende vacaturesites. De infotekst daarbij is plezant en wervend: "Toerisme Vlaanderen zoekt straffe medewerkers. Vakantie! Iedereen houdt ervan. Wij ook, zo veel zelfs dat we er elke dag aan werken." Zou je geen goesting krijgen? Dat moeten fantastische jobs zijn waarin ongetwijfeld heel veel gepassioneerde mensen geïnteresseerd zijn.

Mijn vragen gaan over de taal en de inhoud van deze advertenties. Het begint al met de titulatuur. Zo is men onder andere op zoek naar een 'Chief Information Officer', een 'Channelexpert', een 'Marketing Executive'. Ik hoop dat ik dit juist heb uitgesproken. Bij de andere jobomschrijvingen lees ik ronkende volzinnen als "Je bent no-nonsense en hands-on." Of: "Een digital native die (...) de juiste tools kan inzetten." Het kan muggenzifterij genoemd worden, maar als lid van de Interparlementaire Commissie voor de Nederlandse Taalunie, minister, komt het haar op mijn armen overeind wanneer ik een dergelijk taalgebruik lees, zeker als het afkomstig is van de Vlaamse overheid.

Mijn onbehagen gaat echter verder dan mijn getoucheerde taalgevoeligheid. De reeks openstaande vacatures, waaronder ook nog specialisten in begroting, boekhouding, HR en communicatie, lijken zo weggeplukt uit een vacature in de privésector. Nu heb ik er geen probleem dat Toerisme Vlaanderen enige bedrijfscultuur hanteert en bedrijfsgericht handelt, maar de taakstelling blijft wel fundamenteel anders. Een overheid moet geen imperialistische doelstellingen hebben. Dat woord 'imperialistisch' slaat op de namen van die functies.

Het is geen kerntaak van de overheid om winst te genereren. Dat is toch het verschil met de bedrijfswereld en de privésector. Wat daarentegen haaks staat op de jobaanbiedingen in de privésector, is het totaal ontbreken van passie bij de functievereisten in de vacatures van Toerisme Vlaanderen. Enige kennis van de toeristische sector wordt hoogstens als eventueel pluspunt vernoemd. Nochtans is dit iets waar reguliere bedrijven net serieus veel aandacht aan zouden besteden. Relevante ervaring en voeling met de sector zijn immers meer waard dan diplomaveeristen en digitale kunde. Mij lijkt het typerend voor de weg die Toerisme Vlaanderen opgaat. Toerisme Vlaanderen is hoe langer hoe minder bezig met

toerisme an sich, laat staan met toerisme als tegenwicht voor ons jachtige professionele bestaan, als sociaal, cultureel en educatief gebeuren. Toerisme wordt verengd tot het lokken van consumenten, tot omzetsijging in de private toeristische sector, tot branding en marketing.

Ten slotte lijken ook heel veel vacatures simultaan te moeten worden ingevuld. Ofwel is er bij Toerisme Vlaanderen dus een structurele uitbreiding van het personeelsbestand aan de gang, hetgeen behoorlijk contradictorisch zou zijn met de afbouw die we in het ambtenarenkorps zien, de zogenaamde koppensnellerij, ofwel is er een massaal verloop van werknemers, wat kan wijzen op een slechte werksfeer. Maar ik ben misschien te negatief. Ofwel is er een interne verschuiving aan de gang waarbij bepaalde onderdelen van Toerisme Vlaanderen worden afgebouwd en andere versterkt.

Minister, waarom moeten die vacatures zo Engelstalig zijn? Hoe komt het dat er in de functieomschrijvingen en -voorwaarden zo weinig te lezen valt over toerisme? Hoe verklaart u de plotse golf van aanwervingen? Hoe evolueert het personeelsbestand? Verschuiven de taakstellingen? Hoe evolueert de rol van Toerisme Vlaanderen binnen de toeristische markt in Vlaanderen? Hoe verhouden de pijlers bestemmingsontwikkeling, bestemmingspromotie en het Steunpunt Vakantieparticipatie zich tegenover elkaar, zowel budgettair als qua personeelsinzet?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: U stelt vragen over het taalgebruik, het personeelsbeleid en de rol van Toerisme Vlaanderen.

Mijnheer Caron, ik betreur natuurlijk dat uw taalgevoeligheid – om het met een gallicisme te zeggen – getouchéerd werd. U verwijst naar het Engelstalige jargon. Naar verluidt is er een oorlog om talent, een 'war on talent' gaande. Daarbij is het belangrijk om marktconforme termen te gebruiken of begrippen die alleszins gangbaar zijn in het personeelsbeleid, om niet te zeggen de 'human resources'. Ik ben het met u eens dat de Vlaamse overheid erover waakt dat het Nederlandse alternatief wordt gebruikt als er een goed Nederlands equivalent voorhanden is. Dat vergt soms wat moeite, maar die moeite is de moeite waard. Daarom heb ik aan Toerisme Vlaanderen gevraagd om daar oog voor te hebben.

Er waren inderdaad tussen december 2015 en januari 2016 acht vacatures. Die passen perfect in het personeelsplan. Toerisme Vlaanderen heeft in het verleden altijd de vooropgestelde doelstellingen nagestreefd inzake 'koppenbesparing' en doet dat ook nu. Ik wijs er terloops op dat die inspanningen toch ernstig zijn. In de vorige legislatuur werd al een inspanning geleverd. Men ging toen van 203 naar 191 koppen. Nu staat men voor een oefening om van 191 naar 170 personeelsleden te gaan. Dat is toch twee keer een ingrijpende besparingsoefening, die men opnieuw moet doen maar waarvoor men ook op koers zit.

Een deel van de aanwervingen heeft betrekking op normale personeelsrotaties. Mensen vertrekken en zoeken andere oorden op. Dat is normaal. Zij worden vervangen, in sommige gevallen.

Eén aanwerving is het gevolg van een insourcing. Het betreft de functie van 'Chief Information Officer' (CIO), de persoon die verantwoordelijk is voor de informatietoepassingen en de communicatietechnologie binnen de organisatie.

De helft van de vacatures heeft te maken met recente beslissingen van de Vlaamse Regering over de oprichting van drie gemeenschappelijke dienstencentra en de rationalisering van de managementondersteunende diensten (MOD's) binnen de Vlaamse overheid. De diensten sociaal secretariaat, boekhouding en facilitaire ondersteuning worden geclusterd binnen de bestaande expertisecentra. Hierdoor

worden personeelsleden van de huidige MOD's overgeheveld naar enerzijds deze expertisecentra en anderzijds naar de betrokken agentschappen of departementen, die door deze interne verschuiving hun personeelsbestand zien aangroeien. De MOD die Toerisme Vlaanderen ondersteunde, ziet een deel van zijn functies overgeheveld worden naar Toerisme Vlaanderen, dat er daardoor acht 'koppen' verkrijgt. Het gaat dus om een interne verschuiving. In de totaliteit is er geen toename binnen de Vlaamse overheid. Dat wordt deels ingevuld door personeelsleden die van de MOD overkomen naar Toerisme Vlaanderen en deels door nieuwe vacatures.

Mijnheer Caron, u vraagt naar de kennis bij de kandidaten van de toeristische sector. Het gaat hier over aanwervingen van een boekhoudspecialist, een begrotingsspecialist, een businesspartner financiën en een specialist human resources en communicatie. Daarbij is in eerste instantie een andere expertise vereist. Kennis van de toeristische sector is absoluut een pluspunt, maar geen basisvereiste.

Met betrekking tot de rol van Toerisme Vlaanderen is er niets veranderd. Dat blijft conform het oprichtingsdecreet van maart 2004. Het gaat om bestemmingsontwikkeling: het ondersteunen van de toeristische sector en investeren in toeristische trekkers; bestemmingspromotie: het verleiden van internationale toeristen om de toeristische bestemming Vlaanderen te komen ontdekken; sociaal toerisme, wat veel breder gaat dan het Steunpunt Vakantieparticipatie: er zijn subsidies voor sociaal-toeristische verenigingen, voor 'Toerisme voor Allen'-verblijven, voor managementondersteuningspunten, voor promotie richting mensen met een beperking, enzovoort.

De drie kernopdrachten versterken elkaar. Als we onze bestemming goed ontwikkelen, dan is dat makkelijker om te promoten. Als we de economische return van het toerisme verhogen, dan heeft dat ook een grotere sociale impact. We hebben recent verwezen naar de aangroei van jobs in de toeristische sector. Niettegenstaande de economische en financiële crisis van de afgelopen jaren hebben we nog een gestage groei gekend. Het gaat dan vooral over jobs die per definitie niet delokaliseerbaar zijn naar het Midden-Oosten of waar dan ook. Plus, ze komen in veel gevallen tegemoet aan laagopgeleiden. Ook op dat vlak is er dus een zeer sterke sociale inslag van de toeristische sector in zijn globaliteit. Als we inzetten op een toegankelijke bestemming, op een kindvriendelijke bestemming, op een toeristisch aanbod voor mensen met een beperking en kansarmen, dan heeft dat ook een economische return. Daarmee promoten we Vlaanderen ook als een warme samenleving. Dat kan dan ook weer zijn toeristische afgeleide hebben wat betreft het imago.

Ik vind het niet echt relevant om die drie opdrachten in een budgettaire en personeelsmatig weegschaaltje te leggen, gelet op het feit dat ze elkaar versterken.

Investeren in het toeristisch aanbod is een kwestie van hoge budgetten, maar bestemmingspromotie en sociaal toerisme zijn vooral een kwestie van mensenwerk. In de cijfers voor bestemmingsontwikkeling zitten ook de subsidies voor Toerisme voor Allen, en dan zowel de budgetten als de personeelsinzet. Daar zit een overlapping in. De cijfers omtrent ondersteunende diensten, zowel budget als personeel, zijn niet opgenomen. We kunnen dat onmogelijk uitsplitsen.

Tot slot, Toerisme Vlaanderen hanteert een geïntegreerde aanpak van sociaal toerisme, waarbij niet enkel 10 mensen van het Steunpunt Vakantieparticipatie als opdracht hebben om te werken aan sociaal toerisme, maar ook alle andere 180 medewerkers. Ik geef u de cijfers: voor bestemmingspromotie 66 procent van de personeelsinzet en 16 procent van de uitgaven; voor bestemmingsontwikkeling 28 procent van de personeelsinzet en 83 procent van de uitgaven, en voor het Steunpunt Vakantieparticipatie 6 procent van de personeelsinzet en 1 procent van de uitgaven.

Ik heb ervoor gezorgd dat bestemmingsontwikkeling, bestemmingspromotie én het Steunpunt Vakantieparticipatie budgettair versterkt zijn, niettegenstaande de besparingen. Dat kan door enerzijds besparingen op de apparaatskredieten en efficiëntiewinsten, en anderzijds doordat ik het budget voor de (eenmalige) investeringen in jeugdherbergen en -verblijven van de vorige legislatuur – 7,8 miljoen euro per jaar – heb gevrijwaard. Daarvan spenderen we per jaar 6 miljoen euro aan investeringen in hefboomprojecten, zoals de Vlaamse Meesters. De resterende 1,8 miljoen van die 7,8 miljoen voegen we toe aan het promotiebudget. Het budget én het personeelsaantal voor het Steunpunt Vakantieparticipatie zijn toegenomen, respectievelijk met 100 procent, namelijk van 300.000 naar 600.000 euro, een verdubbeling, en met bijna 50 procent, van 6 naar 10 mensen. Dat heeft meteen zijn vruchten afgeworpen. In 2014 gingen nog 123.000 kansarmen op vakantie dankzij het steunpunt, in 2015 was dat opgelopen tot 148.000. Dat is een stijging met 20 procent.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Betreffende vacatures is uw antwoord zeker bevredigend, minister.

Ik verzeker u dat voor de aanbeveling 'the war on talent' die u doet, gangbare Nederlandse termen ook zullen werken. Ik vergelijk met de cultuursector waar we helemaal geen Engelse termen gebruiken, ook niet voor topfuncties. Het gaat hier overigens niet om het aantrekken van buitenlanders, het gaat over Vlamingen. *(Opmerkingen van minister Ben Weyts)*

Dit is een soort taalvervuiling die ik niet lust. Ik wil het hardop gezegd hebben.

Ik zal nog extra research doen rond de rol van Toerisme Vlaanderen. U vindt het niet relevant om de drie kernopdrachten bestemmingsontwikkeling of productontwikkeling, bestemmingspromotie en sociaal toerisme op een budgettaire en personeelsmatige weegschaal te leggen. Als we dat toch doen, geeft de weegschaal een groot onevenwicht aan. Promotie bedraagt 83 procent van de uitgaven – ik ga ervan uit dat dat werkingsuitgaven zijn – en 28 procent van de personeelsgroep.

Het klopt dat er bij het Steunpunt Vakantieparticipatie een stijging is van de personeels- en werkingskosten. Dat heeft direct een groot effect op de participatie. Dat bewijst het belang van de inzet van de middelen, maar in alle eerlijkheid, het gaat om een heel klein budgetje. Zelfs al verdubbelt u dat, dat ziet u niet in uw portemonnee.

Ik wilde zeggen – en u deed uw best om dat wat te ontcrachten, dat begrijp ik – dat de balans tussen die drie opdrachten voor mij figuurlijk verstoord lijkt. Ik zal het wat meer longitudinaal uitzoeken om de discussie te kunnen voeren. U begrijpt mijn bekommernis zeer goed.

Er zijn nog een aantal facetten in het Vlaamse toerisme zelf. Het gaat om de te rechte klachten van sommige collega's uit het verleden: het gebrek aan aandacht voor bepaalde regio's en het overlaten van een aantal functies aan provinciale toeristische diensten en zelf geen verantwoordelijkheid meer nemen. Dat is geen stap vooruit; ik twijfel een beetje aan de uitgezette koers. Dank u voor de informatie. We zullen zien hoe het verder loopt.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

Johan Verstreken (CD&V): Het Engelstalige jargon wordt in heel wat diensten gebruikt voor aanwervingen. Als lid van de Taalunie vind ik dat een belangrijk punt. Het kan anders. Dat mag een aandachtspunt zijn voor de volledige Vlaamse Regering en voor het Vlaams Parlement. Bedankt om dat mee te nemen.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik laat uiteraard ook de Nederlandse taal primeren boven andere talen. Als het even kan, moeten we daar aandacht voor hebben. Dat spreekt voor zich.

Los van het personeelsbeleid, waar ik me vandaag niet over uit ga spreken, zet Toerisme Vlaanderen resultaten neer. Uit de cijfers die gisteren werden vrijgegeven, blijkt dat de inspanningen lonen. Toerisme wordt steeds belangrijker. Ik wil hier inderdaad nog eens benadrukken dat dit jobs oplevert. Vaak zijn deze heel lokaal. Ze bieden de gemeenten kansen voor sociale tewerkstelling.

U hebt aandacht voor Toerisme voor Allen. We gaan de drempels om op vakantie te gaan, afbreken. Dan heb ik het niet alleen voor mensen met financiële drempels of met een beperking. Ik denk ook aan kindvriendelijkheid. Ik denk aan mensen met een allergie. Zij moeten aangepaste logies en maaltijden kunnen krijgen. Binnenkort wordt het decreet Toerisme voor Allen geëvalueerd. Er wordt in deze legislatuur zeker werk van gemaakt. Men mag zeker het sociale aspect van toerisme niet onderschatten.

Ik denk dat toerisme alle beleidsdomeinen raakt. U bent ook een cultuurmens. Vlaamse Meesters, cultuur en erfgoed, inzetten op logies in unieke locaties, alle beleidsdomeinen komen terug binnen de sector toerisme. Maar Toerisme kan uiteraard niet alles.

Minister Ben Weyts: Het budget voor het Steunpunt Vakantieparticipatie is gevoelig verhoogd zodat er 148.000 participanten zijn. Voor alle duidelijkheid: wij subsidiëren geen vakanties, wij subsidiëren enkel het steunpunt, de tussenpersoon. We organiseren geen vakanties voor sukkelaars of zo. We bieden geen volledige vakanties aan.

Het gaat om diverse logiesverstrekkers die een heel voordelig aanbod doen aan een doelgroep, waarbij het steunpunt ervoor zorgt dat de doelgroepen op de hoogte zijn en de twee partijen met elkaar in contact brengt. Het aantal deelnemers stijgt inderdaad, en dat komt doordat het steunpunt voor meer bekendheid zorgt bij de doelgroep en bij de logiesverstrekkers. Gestaag stijgt het aantal logiesverstrekkers en het aanbod. De prijzen blijven scherp en voordelig.

Bart Caron (Groen): Voor dat laatste facet wil ik mijn felicitaties overmaken aan de betrokkenen. In tegenstelling tot andere sectoren wordt vakantieparticipatie voor kansarmen niet gesubsidieerd. Het is de sector zelf die de inspanningen levert. Het Steunpunt Vakantieparticipatie is de bemiddelaar tussen de doelgroep en de aanbieder. Men heeft daar toch al een heel andere mentaliteit verkregen bij de aanbieders. Dat verdient felicitaties.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het evenement Jong Keukengeweld – 979 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Minister, ik juich dit project toe. Eind september werd de zevende editie van Jong Keukengeweld op gang getrapt. De jongerenactie liep tot 15 november. 58 topchefs jonger dan 35 jaar zetten Vlaanderen in binnen- en buitenland op de kaart als gastronomische topbestemming.

Met de nieuwe selectie Jong Keukengeweldchefs wou Toerisme Vlaanderen de hele wereld letterlijk en figuurlijk laten proeven van onze bestemming. Om nog meer jongeren te bereiken sloegen Toerisme Vlaanderen en Studio Brussel de handen in elkaar, wat ik ook absoluut toejuich. Vanaf 21 september startte een heuse themaweek met als apotheose een diner in een speciaal pop-uprestaurant. Twintig gelukkige luisteraars werden die avond bediend door Linde Merckpoel en vergast op de culinaire hoogstandjes van vier Jong Keukengeweldchefs.

Slechts één collega in deze commissie is nog welkom op het evenement: enkel mevrouw Soens is jong genoeg.

Voor het eerst wordt er ook van 1 tot 31 maart een editie Jong Keukengeweld georganiseerd. Minister, hoeveel jongeren hebben er precies deelgenomen? Hoeveel jongeren namen er deel aan de voorbije edities?

Hoeveel jongeren/toeristen uit het buitenland namen deel aan deze editie? Hoeveel buitenlands jongeren namen er deel aan de voorbije edities? Graag een vergelijking per editie.

Welk budget werd er ingeschreven voor deze editie? Welk budget werd er ingeschreven voor de vorige edities? Wat was de kostprijs van de Studio Brusselactie? Worden er speciale acties gepland voor de editie in maart? Zo ja, welke?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Dit lijkt me perfect voor een schriftelijke vraag, eerder dan een vraag om uitleg, gelet op de vele vragen om cijfermateriaal.

De vorige edities van Jong Keukengeweld liepen in het verleden telkens van 1 oktober tot en met 15 november. In 2015 hebben we beslist om de jongerenactie te spreiden over twee periodes van een maand. Eén deel is intussen al achter de rug en vond plaats in oktober. De tweede golf start in maart 2016.

Voor de jongerenactie Jong Keukengeweld van 1 tot en met 31 maart plant Toerisme Vlaanderen een zogenaamde 'soft launch' of zachte lancering. Er wordt voor geopteerd om het tweede gedeelte van deze campagne via sociale media terug onder de aandacht te brengen. Met dit kanaal bereikt Toerisme Vlaanderen de doelgroep van 18- tot 30-jarigen vlot. Zij kunnen sinds medio februari opnieuw online reserveren.

De campagne Jong Keukengeweld, waar de jongerenactie deel van uitmaakt, is enkel gericht op Vlaanderen, niet op de buitenlandse markt. De budgetten voor 2014 en 2015 zijn echter voor zowel de actie op de binnenlandse markt met Jong Keukengeweld, als op de buitenlandse markt met Flemish Kitchen Rebels. Die laatste is vooral een imagooversterkende campagne met de bedoeling om Vlaanderen in het buitenland bekend te maken als een land waar het niet enkel genieten is aan elke tafel en toog, maar waar ook wordt geëxperimenteerd. Daarbij hebben we veel jonge talenten die heel experimenteel te werk gaan in de keuken en met drank.

Het is niet mogelijk om een uitsplitsing te maken naar Jong Keukengeweld en Flemish Kitchen Rebels vanwege de nauwe verwevenheid en bepaalde gezamenlijke overheidsaanbestedingen die we samen in de markt hebben gezet voor de twee campagnes. De budgetten voor 2011 tot en met 2013 waren daarentegen enkel van toepassing op de binnenlandse markt, dus enkel Jong Keukengeweld, geen Flemish Kitchen Rebels, waardoor ze heel wat lager uitvielen.

De boekingscijfers voor 2015 en 2014 zijn afkomstig van het online boekingssysteem op basis van een rondvraag bij de chefs. De cijfers voor 2011, 2012 en

2013 zijn afkomstig van de vzw Tafelen in Vlaanderen. Ik geef dit even mee omdat dat enige vertekening zou kunnen opleveren.

Aan de eerste golf van onze nieuwe campagne in oktober 2015 namen meer dan 10.000 jongeren deel. Dat is een absoluut record. In een maand namen meer jongeren deel dan tijdens de vorige edities die anderhalve maand duurden. Met de eerste golf van een maand hebben we het succes van de vorige campagnes die anderhalve maand duurden, doorbroken.

Het aantal van 58 restaurants is een kleine beetje minder dan de 60 in 2014. De bekendheid is gegroeid en de campagne die we hebben gevoerd in samenwerking met mediapartner Studio Brussel, die een prijskaartje had van 15.000 euro, is mee verantwoordelijk voor dat succes. We zijn erin geslaagd om de doelgroep rechtstreeks aan te spreken, en we hebben daarvan de resultaten gezien. In het budget 2015-2016 zit naast het budget voor mediapartner Studio Brussel, ook het ontwerp en de druk van het magazine, de investering in de sociale media-campagne en het internationale luik Flemish Kitchen Rebels. Samen komt dat op 126.000 euro. In 2014 zaten we aan 139.000 euro. Per bereikte deelnemer was dat toch veel duurder. In 2013 namen er 46 restaurants deel en hadden we 7500 boekingen voor een kostprijs van 53.000 euro. In 2012 namen er 39 restaurants deel en waren er 7000 boekingen voor 51.000 euro. In 2011 namen 49 restaurants deel en hadden we 8000 boekingen voor een kostprijs van 70.000 euro.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Dit project verdient zeker navolging. Je bereikt er een bepaalde niche mee, waar dat vroeger niet zo evident was. Dit is een heel mooi initiatief, minister. Bedankt voor de informatie. Ik heb hier niets meer aan toe te voegen.

De voorzitter: Wat meteen aangeeft dat dit misschien best een schriftelijke vraag was geweest. *(Opmerkingen)*

De heer Van Esbroeck heeft het woord. Hiermee geeft u aan dat het geen schriftelijke vraag moest zijn. *(Gelach)*

Jan Van Esbroeck (N-VA): Misschien was dit inderdaad beter een schriftelijke vraag geweest, maar die beoordeling ligt niet bij collega Vandenberghe, maar bij de voorzitter.

Toch is het goed dat dit onder de aandacht komt. Het is opgestart in de vorige legislatuur door toenmalig minister Geert Bourgeois. Het is heel belangrijk en goed dat u, minister, hiermee voortgaat. Er zit zeker veel potentieel in dit Jong Keukengeweld. Het is ook heel belangrijk voor de horeca dat we op dit elan voortgaan.

Ik heb nog een bijkomende vraag, waarmee dit dan toch een terechte mondelinge vraag om uitleg wordt. Dit past allemaal in het Flanders Food Faculty-programma. Minister, zijn er al vooruitzichten voor de toekomst? Hebt u intenties waar we nu al een eerste glimp van kunnen opvangen? Wat zit er in de pijplijn?

De voorzitter: Hiermee wordt overvloedig bewezen dat dit geen schriftelijke vraag moest zijn.

De heer Verstreken heeft het woord.

Johan Verstreken (CD&V): Aan de hand van de gestelde vragen kun je zeggen dat dit een schriftelijke vraag is. Maar aan de hand van uw informatie, minister, is het misschien toch de moeite om het mondeling te doen. Door uw antwoord hebben we bijkomende informatie gekregen, in plaats van enkel cijfers en getallen. De Flemish Kitchen Rebels is een mooi initiatief dat we met ons allen kunnen toejuichen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Als het uw ambitie is om alle schriftelijke vragen in de commissie bij te wonen, dan moet u enige tijd vrijmaken in uw agenda, want ik zit aan 2500 schriftelijke vragen tot vandaag. Die gaan vooral over mobiliteit en openbare werken, dierenwelzijn en de Vlaamse Rand.

Inzake de Flanders Food Faculty hadden we een startmeeting met diverse spelers. We hebben doelstellingen vooropgesteld – misschien zou dat ons nu te verleiden en kan dit aanleiding zijn voor een volgende vraag –, we hebben werkgroepen opgericht en individuen geresponsabiliseerd. We hebben iemand administratief toegewezen als een soort secretariaat, en ook een van de leden van een werkgroep. Peter Goossens zat daarin als vertegenwoordiger van de chefs, maar ook Horeca Vlaanderen, Flanders Investment & Trade (FIT) en verschillende andere spelers. Ze hebben elk een bepaald thema opgepakt als voorzitter of co-voorzitter van een werkgroep. Nu is de concrete vraag om met specifieke acties terug te komen naar de werkgroep. Daarover zal ik later terugkoppelen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de bewustmaking van toeristen voor de problematiek van marien zwerfvuil – 1078 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Ik heb me de voorbije weken ondergedompeld in de wondere wereld van het mariene gebeuren, maar vooral ook in de problematiek van het marien zwerfvuil. Het probleem van marien zwerfvuil blijft groeien in alle zeeën en oceanen. Ook onze Noordzee heeft hier dus mee te kampen. Plastic afval vormt zowel op zee als op het strand de grootste fractie. 95,5 procent van het zwerfvuil is plastic. Jaarlijks wordt er 20.000 ton plastic op zee vastgesteld. Dat komt vooral van het land, maar ook van rivieren. Er zijn waterzuiveringsinstallaties, er is dumping, er is visserijafvalwater, maar ook een groot deel is te wijten aan toerisme.

Marien zwerfvuil wordt gedefinieerd als elk persistent materiaal dat door de mens werd vervaardigd en rechtstreeks of niet rechtstreeks, opzettelijk of onopzettelijk, werd achtergelaten of weggegooid in het mariene milieu. Het zwerfvuil bevat een breed gamma aan materialen: plastic, rubber, glas, metaal en natuurlijke materialen. Toch bevestigt een evaluatie van het zwerfvuil opgevist uit het Belgische deel van de Noordzee tijdens de ILVO-monitoringscampagnes (Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek) van 2014-2015 dat 90 procent van het opgeviste zwerfvuil bestaat uit plastic. Je hebt enerzijds de grote, zichtbare plastic (macroplastic) en anderzijds de plastic voorwerpen die gefragmenteerd zijn tot kleine stukjes en amper of niet zichtbaar zijn (micro- en nanoplastics). Beide plasticsoorten hebben negatieve gevolgen voor zowel het milieu als de mens.

De afkomst van het macroplastic en ander zwerfvuil is zeer divers: het komt via rivieren, afval wordt achtergelaten op de stranden, het komt van vissersvaartuigen of dumping. Microplastics op hun beurt kunnen dan weer in zee terechtkomen via huishoudelijk afvalwater door het gebruik in cosmetica en het machinaal wassen van synthetische kledij. Het is belangrijk dat binnen- en buitenlandse toeristen bewust worden gemaakt van deze problematiek en de gevolgen ervan.

Ik stel deze vraag om uitleg niet alleen in de commissie Toerisme, maar ook in de commissie Milieu en de commissie Onderwijs, omdat men vooral in Nederland al veel verder staat inzake preventie en opvolging van deze problematiek. Minister, toerisme is een segment, maar het moet door verschillende ministers worden aangepakt.

Minister, bent u bereid te investeren in de bewustmaking van deze problematiek bij de binnen- en buitenlandse toeristen? Bent u bereid te zoeken naar oplossingen om de vervuiling van de toeristen op de stranden, in havens en rivieren te voorkomen? Deze problematiek dient over verschillende sectoren heen – Onderwijs, Landbouw, Toerisme, Visserij – te worden aangepakt. Bent u bereid om dit probleem sectoroverschrijdend aan te pakken en te bespreken met uw collega-ministers in de Vlaamse Regering?

Ik doe ook een oproep aan de volksvertegenwoordigers, vooral die van de kust, om daar een gezamenlijk issue van te maken, want dit moet worden aangepakt. We moeten daar zeker een federaal deel aan koppelen, maar dit is onontgonnen gebied als we zien hoe ver onze noorderburen al staan in de aanpak van dit probleem.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik bevestig dat deze vraag thuishoort in de commissie. De vraag is alleen in welke commissie, want ik ben geen expert op het vlak van marien zwerfvuil. Mensen die er wel iets van kennen, zeggen me dat er inderdaad een probleem is met marien zwerfvuil, zowel omwille van de impact op het zeeleven en op de kwaliteit van het water als omwille van de visuele vervuiling.

Niettegenstaande het gebrek aan expertise, lijkt het me sterk dat de stroom vervuiling wordt veroorzaakt door toeristen. U zei dat het vuil dat toeristen achterlaten op onze stranden, een groot aandeel vormt van dit marien zwerfvuil. Dat durf ik te betwisten. Als je ziet hoe de zee constant in beweging is, hoe grote stromen water worden aan- en afgevoerd zowel vanop het land als via zeestromingen, dan zou het mij verwonderen dat de toeristen op ons prachtige Noordzeestrand een grote bijdrage vormen aan het marien zwerfvuil.

Alles wat op zee gebeurt, is een federale bevoegdheid. Afvalpreventie en opruiming aan land is de bevoegdheid van minister Schauvliege, en in tweede orde van de lokale besturen en van de intercommunales. Bewustmaking over afval is dan ook veel meer uw verantwoordelijkheid als burgemeester van een prachtige kustgemeente dan de mijne – ook als die preventie gericht is op toeristen. Op uw vraag probeer ik zo veel mogelijk toeristen naar Vlaanderen en de kust te krijgen, omdat uw gemeente daar economisch wel bij vaart, maar natuurlijk, er zijn niet alleen lusten, er is ook zoets als de lasten.

Ik heb trouwens van mijn collega voor Leefmilieu begrepen dat er allerlei acties lopen op het vlak van zwerfvuil, gaande van studies in het stroomgebied van de Leie en van de Maas, een werkgroep met Vlaamse havens, een studie over puntbronnen op het land waarop kan worden ingegrepen voordat afval in het water terechtkomt.

Ik heb ook van minister Schauvliege begrepen dat de kustgemeenten effectief kampen met afvalproblemen, waarbij er inzake toeristische 'fall-out' wordt gekeken naar de tweedeverblijvers. Er wordt bij de afvalinzameling ook schade veroorzaakt door meeuwen.

Men vertelde mij dat er een heel specifiek kustprogramma wordt opgemaakt. Dat zal voorzien in een geïntegreerde aanpak van de afvalpreventie en -inzameling. Hiervoor wordt intensief samengewerkt met de kustgemeenten.

Wat ik hier omschrijf op basis van informatie van minister Schauvliege, is een prima pakket. Er gebeurt heel wat. Mijn collega levert op dat vlak prima werk. In dezen

geldt, net als voor vele andere thema's, dat wij als regeringsleden ook namens onze collega's kunnen spreken. Ik vermoed dus dat zij een enigszins gelijklopend antwoord zal verschaffen.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Misschien heb ik het verkeerd geformuleerd, maar ik heb niet gezegd dat het aandeel van het toerisme groot is. Ik heb ook andere oorzaken opgesomd: rivieren, de waterzuiveringsinstallaties die microzaken doorlaten, dumping op zee, afvalwater, vis. Toerisme is daarin een aandeel.

Ik heb de Nederlandse studie gezien. Ik kom daar zeker nog op terug. Er zijn nog heel wat acties die wij nog niet doen. In Nederland gaat men daarin verder. Op het gebied van toerisme en horeca pakt men deze problematiek ook al aan. Ik ben op de hoogte van de opsomming die u hebt gegeven. Ik zal het debat dan straks wel voeren in de commissie Milieu. Het probleem is qua aanpak zoveel specifiek. Het zal echt wel meer inspanning vergen om het aan te pakken dan met de acties die nu lopen. De Nederlandse studie bevestigt dat ook de gemeenten daarbij worden betrokken. Ze zijn in Nederland zelfs wettelijk verplicht om daarin te participeren. Ik zal in de toekomst met nog heel wat andere voorstellen komen met betrekking tot wat men kan doen. Ik heb het nu in de commissie gebracht omdat ik vind dat ook het onderwijs een verantwoordelijkheid ten aanzien van het toerisme kan opnemen. Ik wilde die bewustmaking ook in de commissie kenbaar maken. Het is een heel interessant item om aan te pakken en verder uit te werken. Dit wordt dus zeker en vast vervolgd.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

Johan Verstreken (CD&V): Ik wil dit met een klein voorbeeld ondersteunen. Het probleem heeft verschillende aspecten en oorzaken, maar toeristen zijn er toch ook wel een beetje mee gemoeid. Ook op federaal vlak moet er voor wat de Noordzee betreft bekeken worden wat er kan gebeuren. Daarvoor zijn in het verleden al projecten opgezet. Ik verneem dat er nieuwe zaken in de pijplijn zitten.

Waar ik woon, wordt er voor mijn deur tijdens het toeristisch seizoen dagelijks een container bomvol afval enkel en alleen van toeristen verzameld. Ik denk dat er wel wat meer bewustzijn mag komen. Er zijn misschien kleine acties mogelijk, maar dat hangt af van gemeente tot gemeente.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stefaan Sintobin aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de concrete gevolgen van de gehanteerde thematische programma's in de toeristische hefboomprojecten – 1110 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de keuze voor een beperkt aantal toeristische hefboomprojecten en het eventuele nadeel daarvan voor kleine(re) steden en gemeenten – 1156 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Collega's die het beleidsdomein Toerisme volgen, weten dat de minister sedert zijn aantreden een nieuw beleid heeft uitgestippeld.

Toerisme Vlaanderen investeert nu via de impulsprogramma's in hefboomprojecten. Deze moeten passen binnen een van de drie thema's: de 'Vlaamse Meesters', de kernattracties in de deelbestemmingen en de meetinginfrastructuur in erfgoedlocaties voor de internationale meetingindustrie. De projecten moeten voldoende hefboomwaarde hebben: een grote economische return, voldoende schaalgrootte, het merk Vlaanderen versterken, internationale aantrekkingskracht hebben.

De aanmeldingsperiode voor de hefboomprojecten werd afgesloten op 30 september 2015. Er werden 78 dossiers ingediend. Er werd een eerste selectie van 10 toeristische hefboomprojecten rond de Vlaamse Meesters bekendgemaakt. Een professionele jury screende de 78 dossiers en zette er 10 op de shortlist. Daaraan werden nog 9 geselecteerde hefboomprojecten binnen het impulsprogramma rond kernattracties en 2 binnen het impulsprogramma meetinginfrastructuur toegevoegd. Dat betekent nog niet dat er sprake is van subsidies. De indieners moeten hun projectvoorstel verder uitwerken met een business- en een financieel plan. Op basis daarvan kan eventueel financiële steun worden verkregen. De businessplannen moeten uiteraard voldoen aan een aantal criteria.

Het valt op dat er bij de kernattracties slechts één West-Vlaams project is, met name 'Beleef Ensor in Oostende'. Het is merkwaardig dat bij de 21 geselecteerde projecten slechts 2 West-Vlaamse projecten zitten. De vraag rijst dan ook bij sommigen of er in West-Vlaanderen wel voldoende inspanningen gebeuren om projecten op te sporen, te herkennen en te begeleiden tot het gewenste kwaliteitsniveau. Anderzijds zou men zich ook de vraag kunnen stellen of er een probleem is met de opgelegde criteria. In ieder geval is er een schril contrast met de voorbije jaren, toen via allerlei impulsprogramma's heel wat subsidies naar de Vlaamse kust vloeiden. Toen werden in het Vlaams Parlement aan de toenmalige minister van Toerisme Geert Bourgeois vragen gesteld over waarom er zoveel geld naar West-Vlaanderen en in het bijzonder naar de Vlaamse kust ging. Nu moeten wij ons afvragen waarom er zo weinig subsidies naar West-Vlaanderen en de Vlaamse kust vloeien. *(Opmerkingen van Bart Caron)*

Ja, hoe zou dat komen? Mijnheer Caron, u kunt misschien straks aansluiten.

Minister, in februari 2015 vergeleek u het thematisch programma rond kernattracties met de geografische impulsprogramma's van destijds. U zei : "Voor de kust hebben we bijvoorbeeld een strategische nota uitgewerkt, met daarin al heel wat hefboomprojecten vervat." Hiervan valt weinig te merken bij de shortlistprojecten.

Minister, meent u dat in het licht van de opmerkelijk zwakke vertegenwoordiging van West-Vlaanderen bij de shortlistprojecten er in deze provincie een probleem is met betrekking tot de begeleiding en omkadering van initiatiefnemers? Betekent het geringe aantal geselecteerde West-Vlaamse projecten dat het loslaten van de geografische impulsprogramma's, waarbij er ieder jaar een oproep was voor projecten aan de kust, de regio's en de kunststeden, ipso facto betekent dat de enige provincie met een kust in deze legislatuur automatisch minder moet verwachten?

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Voorzitter, ik zal de gegevens die de heer Sintobin heeft aangebracht, uiteraard niet herhalen.

Er moet van elk project dat in de toekomst zal worden gesubsidieerd, een internationale 'reason to come' uitgaan. Ik vrees dat dat voor een veel te hoge drempel zorgt voor de kleinere steden en gemeenten. In dit opzicht ging het bijvoorbeeld onmogelijk geweest zijn voor Poperinge om subsidies te verkrijgen voor de executiesite op de binnenkoer van het Poperingse stadhuis. Nochtans was het een verstandige beslissing van de vorige minister van Toerisme om ook dit project te betoelagen, gezien het enorme succes ervan.

Ondanks de waardevolle projecten die werden ingediend, komen slechts 2 van de 21 projecten op de shortlist uit West-Vlaanderen. Projectvoorstellen zoals een stadsmuseum in Ieper, een beleavingsplatform in het natuurreserveaat van De Panne, wielervedgoed in de Leiestreek en een uitkijktoren in het domein Bulskampveld haalden de shortlist niet omdat een van de criteria waaraan moest worden voldaan, het halen van 100.000 bezoekers is. Ik vind het jammer dat met dat systeem het kind wat met het badwater wordt weggegooid, en dat heel wat waardevolle, interessante en mooie projecten absoluut geen kans meer hebben om aan bod te komen. Ik betreur dat, vooral omdat dit een heel belangrijk weefsel is in het toeristisch gebeuren in Vlaanderen.

Minister, gaat u akkoord dat deze werkwijze met strenge criteria het veel moeilijker maakt voor kleinere steden en gemeenten en voor kleinere maar niettemin toeristisch belangrijke regio's om subsidies te verkrijgen? Gaat u akkoord dat het hierdoor ook voor projecten aan de kust, en meer in het bijzonder in de overwegend kleinere kustgemeenten, moeilijk zo niet onmogelijk wordt om in aanmerking te komen voor subsidie? Zo niet, voor welke mogelijke projecten in deze kustgemeenten ziet u dan wel mogelijkheden voor betoelaging in de toekomst? Waarom werd gekozen voor projecten die minimum 100.000 bezoekers kunnen bereiken? Wordt hiermee niet de facto gemikt op projecten in alleen maar grote steden? Wordt hierdoor niet het belang onderschat van de toeristische waarde van kleinere intrinsieke waardevolle projecten? Bent u bereid om de huidige werkwijze en criteria te evalueren en bij te sturen? Mij lijkt dat toch wel noodzakelijk.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik zal nog eens toelichten welke principes aan de basis liggen van die hefboomprojecten. Die methodiek kan niet eerlijker en objectiever verlopen dan nu het geval is.

Iedereen kan een projectvoorstel indienen. Ik heb geen limieten opgelegd, behalve, en dat mag u misschien verwonderen, een ondergrens wat budget betreft. We gaan uit van minimum 1 miljoen euro projectkost. Lager kan ook als men dat kan verantwoorden. Dat heeft te maken met de ambitie om ambitieuze projecten uit te lokken, die Vlaanderen en zijn deelbestemmingen toeristisch kunnen versterken.

Iedereen kan in het voortraject bij Toerisme Vlaanderen aankloppen om de ideeën af te toetsen. Iedereen wordt daarbij op gelijke voet behandeld. Iedereen heeft kunnen deelnemen aan de inspiratie- en informatiesessies van Toerisme Vlaanderen. We zijn zelf de boer opgegaan in alle provincies. In West-Vlaanderen stond de sessie op 15 juni 2015 in Oostende open voor alle geïnteresseerden. De doelstelling was om niet af te wachten, maar om zelf naar geïnteresseerden toe te gaan en hen te triggeren om een project in te dienen. We zeiden: "Kom met een goed voorstel, wij gaan u begeleiden. U moet niet in eerste instantie met een totaal afgewerkt project komen. Neen, leg een idee of een project op tafel. Wij gaan u vanuit een toeristisch perspectief begeleiden bij de uitwerking ervan."

De criteria zijn voor alle indieners gelijk. Ik herhaal ze nog even: voldoende schaalgrootte inderdaad, we streven naar 100.000 extra bezoekers – we moeten toch enige ambitie hebben – waarvan 30 procent buitenlandse bezoekers; duurzame economische meerwaarde in het kader van extra omzet en werkgelegenheid; kwaliteitsvol inzake nieuwe trends, 'state of the art' en familievriendelijkheid; het merk Vlaanderen versterken; internationale aantrekkingskracht in zich dragen: een 'reason to come and to stay'. Dat blijft onze bevoegdheid vanuit Vlaanderen: zo veel mogelijk buitenlandse toeristen naar Vlaanderen halen.

De procedure is voor alle indieners gelijk. Er vindt een beoordeling plaats door een jury die bestaat uit: twee mensen van Toerisme Vlaanderen, namelijk de directeur Bestemmingspromotie en de directeur van het Steunpunt Vakantieparticipatie;

twee experten uit de private sector in Vlaanderen met affiniteit voor toerisme; drie nationale of internationale experten op het vlak van erfgoed, cultuur en/of toerisme; iemand van mijn kabinet.

In de respectieve jury's zitten een Schot en personen uit Frankrijk, Nederland, Oostenrijk. Die hebben allemaal lak aan regionaal particularisme en ze gaan uit van de ambitie om een kwaliteitsvolle toeristische aantrekkingskracht te realiseren. Elk jurylid maakt op basis van het dossier eerst een individuele evaluatie van het projectvoorstel, op elk van de vijf vermelde criteria. Deze individuele evaluaties worden in groep besproken. Het is voor de individuele juryleden een zware job om al die projecten te evalueren en vervolgens in een groepsdiscussie een en ander grondig door te praten. De administrateur-generaal beslist op basis van het advies van de jury over het al dan niet selecteren van een projectvoorstel op de shortlist. Dat komt dus ook niet bij mij. Projecten die geselecteerd zijn op de shortlist, kunnen een businessplan indienen. Dezelfde jury adviseert het definitieve subsidiebedrag op basis van het businessplan. Pas in de volgende stap spreek je effectief over een financiële ondersteuning.

Dit is dus een heel gebalanceerde procedure waarbij iedereen met gelijke wapens aan de start verschijnt en op een gelijke manier wordt beoordeeld. Het enige wat mij interesseert, is of het kwalitatief en ambitieus genoeg is. Het doel is: een hefboomeffect, ervoor zorgen dat de euro's die erin worden geïnvesteerd meerdere euro's genereren.

Dit is geen 'gelduitdeelbeleid'. Dit is geen subsidiebeleid in de zin van geld uitdelen. Als we die ambitie zouden hebben, zouden we nog kunnen verantwoorden dat we de projecten geografisch op een weegschaaltje leggen. Dan zouden we kunnen beslissen: iedereen zoveel of minimum zoveel. We hebben objectieve en vooral ambitieuze doelstellingen. Ik hoop dat we het idee van een gelduitdeelbeleid ontgroeid zijn.

Inzake geografische focus heb ik geen opsplitsing gemaakt vooraleer daaromtrent is gecommuniceerd. Ik ken de opsplitsing niet. Er was wel een geografische focus voor de oproep omtrent meetinginfrastructuur. Op basis van een heel kwalitatief hoogstaande en objectieve selectie wat erfgoedlocaties betreft, hebben we ons beperkt tot de binnensteden van Gent, Brugge en Leuven. Ze zijn absoluut aangewezen om daar als eerste in te investeren omdat er blijkens de studie een grote lacune is. Er kan een grote vraag ontstaan met als gevolg dat we daarop focussen. In 2015 hebben we de oproep daartoe beperkt, maar in 2016 staat de oproep open voor heel Vlaanderen.

U suggereert dat enkel grote steden een voordeel halen bij deze manier van werken. De cijfers spreken dat tegen. De hefboomprojecten in het impulsprogramma 'kernattracties' en 'Vlaamse Meesters' ontcrachten uw stelling. Voor de subsidielijn Vlaamse Meesters komen 15 van de 25 ingediende voorstellen uit kunststeden, en 10 uit niet-kunststeden of gespreid over Vlaanderen. In totaal zijn er 10 projecten van Vlaamse Meesters opgenomen op de shortlist, waarvan 7 in de kunststeden en 3 niet in de kunststeden. Binnen de subsidielijn kernattracties zijn er 8 projecten opgenomen op de shortlist, waarvan 4 in de kunststeden en 4 in niet-kunststeden. Van de 9 projecten die hier een herkansing krijgen, zijn er maar liefst 6 gesitueerd buiten de kunststeden.

Naast de cijfers wat betreft het aantal projecten, is er natuurlijk ook de inhoud van de projecten, en die is veel belangrijker. Ik stel bijvoorbeeld vast dat Bokrijk een inventief projectvoorstel heeft ingediend rond Bruegel in het kader van de Vlaamse Meesters. Het project 'Vlaamse Meesters in situ' wil zestig sites in Vlaanderen, waar Vlaamse Meesters 'in situ' hangen, ontsluiten. Dat is zeker niet alleen beperkt tot de kunststeden.

Het kasteel van Gaasbeek zal een tentoonstelling bouwen rond Bruegel in 2019, en het ligt zeker niet in een kunststad, misschien wel in een kunstzinnige omgeving. *(Opmerkingen)*

Dicht bij mij, ja, maar Vlaams-Brabant is niet oververtegenwoordigd in de selectie.

Er is een mooi projectvoorstel waarbij verschillende kastelen langs de Schelde ontsloten zouden worden voor het bredere publiek. De Plantentuin van Meise, toch ook niet gelegen in een kunststad, heeft een interessant projectvoorstel ingediend dat door de jury is aanvaard.

Sommige projecten verdienen volgens de jury een herkansing. Er zit wel iets in, maar ze moeten op een of meerdere punten verder werken. Ze krijgen richtlijnen. Het gaat over de landloperkolonies van Wortel en Merksplas, een museum in Leopoldsburg, de ontsluiting van het Zoniënwoud, de abdij van Averbode, een project rond fietsen en wielervedgoed in West-Vlaanderen, en de Wintertuin in Onze-Lieve-Vrouw-Waver. Al deze projecten worden door de jury beoordeeld als beloftevol, maar moeten hun dossier nog versterken, vooral met het oog op een toeristisch hefboomeffect. Wie dus suggereert dat niet-kunststeden geen kans maken, zit er toch goed naast.

Verder blijf ik erbij dat we investeren – niet uitdelen – in nieuwe projecten, geen projecten die al op stapel stonden of waarvoor men nog een additionele financiering zocht via dit of geen potje. We investeren in projecten met ambitie. We moeten onze toeristische promotie- en investeringsbudgetten daarop richten.

Het klopt dat Toerisme Vlaanderen en Westtoer samen een strategisch beleidsplan voor toerisme aan de kust hebben opgemaakt, en dat daarin al een aantal ideeën met betrekking tot hefboomprojecten opgenomen waren. Ik stel vast dat er daarvan weinig zijn ingediend bij Toerisme Vlaanderen verleden jaar.

Ik creëer het kader om goede projectideeën neer te leggen en de beste projectideeën mee te financieren, maar ik ben niet verantwoordelijk voor de indiening van projecten, enkel voor het kader. Ik zorg ervoor dat de kwalitatief hoogstaande projecten effectief de meet halen.

Het is niet aan mij om te zeggen welke begeleiding andere overheden moeten of kunnen bieden bij de totstandkoming van hefboomprojecten. Ik respecteer daarbij de autonomie van steden, gemeenten en provincies om te doen wat zij daarin nodig of nuttig achten.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik geloof niet dat ik op enig moment heb aangegeven dat een en ander niet objectief zou gebeuren of dat bepaalde criteria niet correct zouden zijn. Ik stel alleen maar vast dat niet alleen collega's van de oppositie maar ook van uw eigen partij elkaar daar vinden.

Uw partijgenoten hebben eigenlijk de kat de bel aangeboden in de provincieraad van West-Vlaanderen. Daar zijn ze voluit ingegaan tegen de conclusie dat er geen waardevolle projecten zouden zijn ingediend bij Toerisme Vlaanderen. U velt geen oordeel over andere overheden, over wat ze doen of ondersteunen of begeleiden. Het is wel uw partij die de schuld bij de provincie legt en onrechtstreeks bij het provinciale autonome gemeentebedrijf Westtoer. Dat heeft mijns inziens nochtans een professionele werking. In het verleden konden we daar als West-Vlaamse en als Vlaamse politici tevreden over zijn. Blijkbaar is dat nu niet meer het geval, ook bij de steden en gemeenten.

U zegt opnieuw dat u niet meedoet aan een uitdeelpolitiek. Herinner u even wie de vorige minister van Toerisme was. Deed hij dan aan uitdeelpolitiek? Voor mij is dat oké, dan zal ik hem dat zo zeggen.

Blijft het feit, en dat blijft mijn bekommernis, dat er bijna geen of slechts twee West-Vlaamse projecten op de shortlist staan. Eigenlijk, ook na uw uitleg van

vandaag, staat dat in contrast met uw antwoord van begin februari op kritische vragen naar aanleiding van kritiek van Westtoer over de subsidiëring in West-Vlaanderen en aan de kust. U zei dat uw nieuw beleid zou neerkomen op hetzelfde. Het zou leiden tot dezelfde resultaten als het geografisch impulsprogramma. Ik stel samen met de collega's vast dat dit absoluut niet het geval is. Leggen we daarvoor de schuld bij de provincies of bij de indieners van projecten of bij projecten die niet zijn ingediend? We moeten daar zelf over kunnen oordelen. Wij vertolken hier alleen wat leeft in de provincie.

Uw antwoord voldoet mij niet. De vragen zijn er gekomen naar aanleiding van een heel kritische aanpak van uw partijgenoten, in het bijzonder van mevrouw Coudyser, in de provincieraad.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Er werd gesproken over regionaal particularisme. U zegt eigenlijk dat de vorige minister van Toerisme geen ambitie had. Hij vond de kleine projecten wel belangrijk. U hebt ambitie voor grote projecten. Dat is niet echt vleiend voor uw voorganger, maar dat terzijde.

Ik ben het niet helemaal eens met uw analyse van de getallen over de projecten van de kunststeden en van de niet-kunststeden. Bij de niet-kunststeden zitten ook grote en kleinere steden en gemeenten. Dat is nog een serieuze nuance.

U geeft een opsomming van de criteria. In 2015 hebt u dat ook al eens uitgebreid uitgelegd. Dat is opnieuw dezelfde lijst. (*Opmerkingen van minister Ben Weyts*)

Ik weet wel hoe dat in elkaar zit. U mag criteria bepalen, maar dan moet u openstaan voor evaluatie en bijsturing. Door die criteria kunnen de kleinere steden en gemeenten niet aan bod komen. Ik vind dat jammer. Dat heeft niets te maken met particularisme. Men moet inderdaad niet spreken over de gemeente Bredene maar over de Vlaamse kust. Dat weet ik wel. We moeten dat ruimer gaan zien.

U ziet toch ook wel dat de kleinere kustgemeenten minder aan bod komen? Een minister moet flexibel zijn en moet durven toegeven dat er verkeerde criteria werden vooropgesteld. U had goede bedoelingen, maar het is niet oké op deze manier. Er valt een heel groot segment tussenuit. Dat krijgt geen kansen, de projecten worden niet aanvaard. U moet durven bijsturen. Ik vind het jammer. Bij de vorige minister hadden die kleine projecten en kleinere steden wel nog de kans om aan bod te komen. Dat zijn ook heel waardevolle projecten. Ik heb er daarnet een paar opgenoemd. Ik heb er een paar bezocht. Ik heb daar met de mensen gesproken, en dat heeft niets te maken met regionaal particularisme. Zulke projecten zijn absoluut een meerwaarde voor het toeristische beleid. Ik vind dat u alles te gemakkelijk op een hoop gooit. Ik vind dat niet correct. Ik vraag nogmaals om uw werkwijze en criteria te evalueren en eens te luisteren naar de resultaten en naar de mensen in het veld en om bij te sturen.

Die opsomming is dezelfde als die van maanden geleden, en dat was niet de essentie van mijn vraag. Dat was de vraag naar bijsturing. Daar hebt u geen antwoord op gegeven.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik stel vast dat u de regels en de procedure correct hebt gevolgd. Ik ben er bijna zeker van. Men zou kunnen zeggen dat we in West-Vlaanderen niet meer moeten klagen. Dat klopt voor de toepassing van de regels. Het bewijs daarvoor is de subsidiëring van twee federale projecten. Ik wist niet dat dat kon, investeren in de federale overheid! Alles kan dus. De Koninklijke Bibliotheek van België zit in uw shortlist. Zo ziet u maar hoe Vlaanderen langzaam maar zeker

zijn tentakels uitstrekt, ook over de federale instellingen. Dat bewijst dat u niet vooringenomen was, minister. *(Opmerkingen)*

De heer Vanlouwe betreurt het misschien, maar een goed project is een goed project.

Er zit wel een belangrijk punt in de repliek van de heer Vandenberghe. U mikt op zo veel mogelijk buitenlandse toeristen. Van de honderdduizend zijn er dertigduizend buitenlanders. Dat betekent dat de projecten de facto voorbehouden zullen zijn voor grote initiatiefnemers. Dat zijn ofwel steden ofwel vzw's of andere bovengemeentelijke instellingen, vzw Toerisme Pajottenland bijvoorbeeld, die de draagkracht hebben om op die schaal iets te doen. Een evenement voor honderdduizend bezoekers, dat is niet de restauratie van een kapelletje, met alle respect. Dat is niet zo'n vindingrijk voorbeeld. U begrijpt wat ik bedoel.

Het gaat ook over hefboomprojecten, de naam zegt het zelf. Alleen is de vraag of u de lat niet net iets te hoog legt. Ik merk in de lijst heel veel instellingen die ik ken. Dat zijn grote uitgebouwde instellingen. U zult wellicht een grotere kloof realiseren tussen de grote en de kleintjes. Nochtans kunnen die kleine aanbieders van toerisme ook kwaliteiten hebben voor buitenlandse toeristen en Vlaamse toeristen kunnen aanspreken. Bij de algemene evaluatie van deze aanpak moet u daar toch minstens eens bij stilstaan.

Cathy Coudyser (N-VA): Ook al ben ik West-Vlaamse, ik blijf de hefboomprojecten voor deze legislatuur steunen. Er is alleen nog maar die eerste oproep geweest.

Vijf, zes jaar geleden was er een andere manier van werken. Ook de tijd is veranderd. Dat is hier niet aan bod gekomen, maar zes jaar geleden was er meer geld, en dan is er gekozen om aan iedereen iets te geven, om overal aanzetten te geven.

Alles evolueert. Dat we nu in periodes van budgettaire krapte kiezen voor het goed besteden van ons geld en zo veel mogelijk return on investment, kunnen we alleen maar ondersteunen. Dat we dan kiezen voor infrastructuurprojecten of projecten die een grote impact hebben, niet alleen op één gemeente, maar op een hele regio, dat kunnen we alleen maar toejuichen en stimuleren, ook in West-Vlaanderen.

In de vorige legislatuur zijn er verschillende projecten geweest in West-Vlaanderen. Vergeet niet dat dat paste in de projecten van Wereldoorlog I. De Westhoek is de streek bij uitstek waar die projecten plaatsvonden, en dan is het logisch dat er toen op een even objectieve manier middelen gingen naar die projecten. Ligt dat aan die minister? Neen, dat ligt aan die projecten.

Nu hebben we hefboomprojecten. We zetten in op Vlaamse Meesters. Ik geloof dat er in ieder dorp Vlaamse Meesters zijn die een toeristische uitstraling hebben waar men zo'n hefboomproject van kan maken. Je ziet het aan de projecten dat dat niet alleen geconcentreerd is in de kunststeden, maar ook in kleinere gemeenten.

Dan verwondert het mij dat men in West-Vlaanderen blijkbaar ofwel geen ambitie heeft, ofwel zich daarop onvoldoende voorbereidt. Mijn collega's in de provincieraad hebben opgeroepen om daar aandacht aan te besteden, en als het kan hefboomprojecten in te dienen in andere provincies, en dan moet dat ook kunnen in West-Vlaanderen.

We willen alleen maar oproepen om daar de nodige aandacht aan te besteden en te zorgen dat bij volgende oproepen West-Vlaanderen mee op die boot springt. West-Vlaanderen moet zich ook profileren met hefboomprojecten en met projecten die internationale reasons to come hebben. Dat kan ook aan de kust. Daar ben ik van overtuigd.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

Johan Verstreken (CD&V): Hefboomprojecten zijn belangrijk. We kunnen achter de projecten staan die hier naar voren zijn gebracht. Het zijn projecten op de lange termijn, en een langetermijnvisie is altijd veel beter dan een kortetermijnvisie, zeker als we kunnen hopen dat zoveel mensen er naartoe komen. Ook voor de tewerkstelling en de economische return is dat belangrijk.

Minister, u hebt opgesomd hoe het werkt, wie de mensen zijn die in de jury zitten. Het gebeurt op een objectieve manier. Ik denk dat ik vertrouwen in hen mag hebben. Ik kan wel begrijpen dat de kleine projecten niet al te happy zijn met het feit dat ze minder kansen krijgen. Het zijn financieel moeilijke tijden, dus moeten er keuzes worden gemaakt, en dat is niet altijd vanzelfsprekend. CD&V staat zeker achter die hefboomprojecten. Maar hoe zit het met de financiële zekerheid, met de garantie?

In het verleden zijn er hefboomprojecten geweest die werden ondersteund, maar die achteraf faliekant afliepen. Zijn er waterdichte garanties ingebouwd? Wat als er een wiel afloopt bij wijze van spreken? Welke garanties zijn er dan? Zijn er nog mogelijkheden om mooie, kleinschalige projecten voor de zachte recreanten zoals fietsers – die zullen wel geen 100.000 bezoekers krijgen – te subsidiëren of te ondersteunen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Over het financiële plaatje velt Toerisme Vlaanderen op basis van een businessplan een oordeel. Men kijkt natuurlijk naar solvabiliteit van een en ander en naar de financiële mogelijkheden. Dat gebeurt case per case en op basis van dat businessplan. Dat is evident.

In de volgende oproepen voor kernattracties blijft het natuurlijk mogelijk om projecten in te dienen. Meer nog, in het kader van de Vlaamse Meesters gaan we een intendant aanduiden en de opdracht geven om proactief te zoeken naar vernieuwende, ambitieuze projecten in heel Vlaanderen, want er is nog wel wat ruimte, zowel budgettair als inzake innovatie. Ik heb niet alle dossiers gezien, maar sommige wel, en die waren niet allemaal van een even hoogstaande kwaliteit. Soms vroeg ik me af of het überhaupt nog werd behandeld door de buitenlandse juryleden. Moeten we daarvoor mensen uit Schotland, Oostenrijk, Zwitserland of verder laten komen, heb ik me afgevraagd?

We moeten wat ambitie hebben. Het gaat over investeringen en geen subsidiebeleid, die ervoor zorgen dat ze een economisch effect hebben, en dus een toeristisch effect voor heel de regio. We zien de groei in jobs: 240.000 in de toeristische sector. Er is nog ruimte voor veel meer jobs voor laaggeschoolden, voor niet-delokaliseerbare tewerkstelling en economische benefits. Er zijn dus mogelijkheden, maar we moeten de lat kwalitatief hoger leggen. Er zijn objectieve criteria vastgelegd.

Vervolgens valt het resultaat voor sommigen wat tegen, maar om daarvoor de criteria te veranderen, neen, dan kom je terecht bij een beleid waarbij je bij voorbaat wist welke projecten in aanmerking moesten komen, zodat je gewoon je criteria afstelt op de projecten waarvan je oorspronkelijk bedoelde dat ze de filter moeten passeren.

Ik zal altijd blijven evolueren, maar de focus van de vraagstellers ligt meestal op de projecten die het niet hebben gehaald. Misschien is het ook interessant om te kijken naar de projecten die het wel hebben gehaald, want daarmee moeten we vooruit geraken.

Daarnaast heeft de jury ook projecten beoordeeld als beloftevol, maar hun dossier moet nog versterken. Dat is een goede methodiek. Daar zit iets in, maar we gaan hen begeleiden. Velen zijn niet gespecialiseerd in het toeristisch vermarkten, en het in het buitenland toeristisch aantrekkelijk maken. Daarin worden ze goed bege-

leid en geadviseerd. Er is dus ruimte voor verbetering van de dossiers. Het gaat altijd over toeristische projecten die gespreid zijn over meerdere jaren en dus een heel lang effect hebben. Ik ben dus heel hoopvol.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, u kunt het ons toch niet kwalijk nemen dat we als politici een vraag stellen als we vaststellen dat er slechts twee West-Vlaamse projecten zitten tussen de hefboomprojecten, zeker wanneer een meerderheidspartij daar in de provincie meer dan stampij over maakt en mensen beschuldigt van onprofessioneel gedrag.

Uiteraard moet de kwaliteit primeren. Alle collega's zijn het daarover eens, maar ik verzet me wel tegen het feit dat u ervan uitgaat, samen met andere collega's, dat er de afgelopen tien jaar met geld werd gestrooid en dat de kwaliteit van het project niet vooropstond, en dat alles nogal arbitrair werd toegekend. Ik verzet me zeker tegen het feit dat er in West-Vlaanderen geen voldoende professionaliteit zou zijn. Misschien moet er wat begeleiding komen vanuit bepaalde hoek, maar zomaar mensen beschuldigen van onprofessionaliteit en dan hier het beleid verdedigen, dat is al te gemakkelijk.

De voorzitter: De heer Vandenberghhe heeft het woord.

Steve Vandenberghhe (sp.a): Mevrouw Coudyser, uw opmerking dat West-Vlaanderen te weinig ambitieus is, is voor uw rekening. Ik distantieer mij volledig van die uitspraak. Ik vind dat een beetje gevaarlijk. Maar goed, het is uw uitspraak.

Minister, ik vraag u om de huidige werkwijze en criteria tijdig te evalueren en bij te sturen waar mogelijk en nodig, rekening houdend met alle facetten die hier vandaag aan bod zijn gekomen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de internationale marketingstrategie 2016 van Toerisme Vlaanderen – 1194 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): We kennen de taken van het agentschap Toerisme Vlaanderen. Op de nieuwjaarsreceptie van Toerisme Vlaanderen kondigde de administrateur-generaal de krachtlijnen voor het nieuwe werkjaar aan. Centraal daarbij staan vakmanschap, gastheerschap en kwaliteit. Vlaanderen moet inderdaad zijn troeven uitspelen: de projecten rond oude en nieuwe Vlaamse Meesters, cultuur en erfgoed, gastronomie en het wieriërpatrimonium kunnen en moeten nog meer uitgespeeld worden.

Om die troeven nationaal maar ook internationaal uit te spelen, is een aangepaste strategie nodig. In de beleidsbrief Toerisme van dit jaar wordt een nieuwe gedragen internationale marketingstrategie in het vooruitzicht gesteld. Daartoe bereidt Toerisme Vlaanderen een nieuw marketingplan voor. Ik meen mij van de nieuwjaarsreceptie van Toerisme Vlaanderen te herinneren dat dit vanaf maart 2016 zou kunnen worden uitgevoerd.

Minister, hebt u in verband met dat nieuwe marketingplan al een stand van zaken? Kunt u in grote lijnen de inhoud van dat plan toelichten?

– Jan Van Esbroeck treedt als voorzitter op.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik kan u melden dat de nieuwe marketingstrategie van Toerisme Vlaanderen 2016-2020 zo goed als klaar is. Daarbij heeft Toerisme Vlaanderen ervoor gekozen om naast het internationale luik ook het sociaal toerisme op te nemen en zo tot één geïntegreerde strategie te komen. In de voorbereiding en de ontwikkeling van de marketingstrategie werd meermaals overleg gepleegd met de toeristische partners, de lokale besturen, de provinciale toeristische diensten en de kunststeden. Vanaf 1 maart zal de tekst van de marketingstrategie beschikbaar zijn op de website van Toerisme Vlaanderen en via een gedrukte brochure. Ik heb daarvan al een dummy mogen zien. Het was de bedoeling dat de administrateur-generaal gisteren op de beurs al een en ander zou toelichten.

Begin juni staan er zes roadshows gepland, verspreid in Vlaanderen, waarop Toerisme Vlaanderen de marketingstrategie verder wil toelichten aan de sector. De marketingstrategie 2016-2020 legt de globale strategie vast voor de ontwikkeling en promotie van Vlaanderen als toeristische bestemming, uitgaande van drie grote doelstellingen: de economische impact van het toerisme in Vlaanderen verhogen; de reputatie van Vlaanderen als kwalitatieve toeristische bestemming uitdragen; de participatie van de Vlamingen aan toerisme wat verhogen.

Er zijn een viertal uitgangspunten. Als we het merk Vlaanderen versterken, gebeurt dat, zoals steeds in de algemene strategie, op basis van de lijn 'baanbrekend vakmanschap'. Dat sluit natuurlijk naadloos aan bij de 'Vlaamse Meesters'. We zetten geen producten in de markt maar belevingen. We koppelen die belevingen aan specifieke doelgroepen. Voor het recreatief verblijfstoerisme zijn er belevingen die voor heel Vlaanderen gelden, zoals de Vlaamse Meesters, wielrennen, de Eerste Wereldoorlog, festivals, gastronomie, eten en drinken. Er zijn ook belevingen die specifiek verbonden zijn met een deelbestemming, specifiek gelinkt aan een geografische locatie, bijvoorbeeld diamant in Antwerpen of 'beachlife' aan de kust.

Toerisme Vlaanderen speelt in eerste instantie in op de behoeften van de internationale doelgroep van de 'culturele meerwaardezoekers', maar mikt ook op doelgroepen met een groot groeipotentieel, bijvoorbeeld jongeren, gezinnen met kinderen en personen met een fysieke beperking. Er is ook het generationele toerisme, waarover we het straks bij de vraag van de heer Verstreken misschien zullen hebben.

Voor 'meetings, incentives, conferences and exhibitions' (MICE) zal Toerisme Vlaanderen vooral de erfgoedlocaties in een uniek decorum uitspelen. Ik heb al herhaaldelijk gezegd dat wij voor het congresstoerisme niet in concurrentie moeten treden met de allergrootste toeristische infrastructuur in het buitenland. Wij moeten net datgene uitspelen waarin wij excelleren: het decorum waarbinnen een congres of een ander event kan plaatsvinden. Een organisator van een event kan zoveel meer bieden door erop te wijzen dat wij niet alleen een goede toeristische infrastructuur hebben, maar vooral een goede beleving voor de deelnemers van het congres na afloop van het congres. Dat zal hun misschien veel meer bijblijven dan de inhoud van dat congres. Door de beleving die de participant heeft mogen ondergaan, ontstaat er toch een positieve associatie tussen enerzijds het merk van de organisator van het congres en anderzijds de participant.

Wat betreft MICE bestaat de doelgroep uit internationale associaties en bedrijven binnen de economische groeisectoren. Binnen dat laatste differentiëren we naar gelang van de bestemming. Zo kunnen we de petrochemische industrie gemakkelijker verleiden om in het kader van MICE naar Antwerpen te komen. Hetzelfde geldt voor biotechnologie in Gent en nanotechnologie in Leuven. Ook daar wordt bekeken wat wij specifiek kunnen bieden aan deze speciale doelgroepen.

Voor de werking met betrekking tot het sociaal toerisme en dan vooral het verhogen van vakantieparticipatie, richt Toerisme Vlaanderen zich op de Vlamingen die drempels ervaren bij toeristische daguitstappen en groepsverblijven.

We maken specifieke keuzes in functie van geografische doelmarkten. Voor het recreatief verblijfstoerisme richten we ons vooral op de buurlanden: Nederland, Frankrijk, Duitsland en Groot-Brittannië. Andere belangrijke markten zijn, subsidair: Spanje, Italië, Scandinavië, Centraal-Europa, de Verenigde Staten, Canada, Australië, Japan, Rusland, Brazilië, India en de regio Azië. Voor MICE gaat het dan om de zogenaamde associatiehubs. Dat zijn steden met een hoge concentratie aan hoofdkantoren van associaties: Parijs, Londen, Genève en Washington. Voor het sociaal toerisme is heel Vlaanderen in eerste instantie doelmarkt.

Toerisme Vlaanderen wil, misschien nog meer dan in het verleden, in zijn marketing rekening houden met duurzaamheid en de draagkracht van onze bestemmingen. Wat betreft kunststeden betekent dit dat de focus niet alleen op de stad zelf wordt gelegd, maar ook op de ruimere omgeving. We proberen toeristen warm te maken voor het aanbod niet alleen in de stad, maar ook in de omgeving van die stad. In mensentaal: we proberen steeds meer internationale toeristen ook buiten de kunststeden te krijgen. Dat heeft twee voordelen. Ten eerste kun je meer plekken laten ontdekken en economisch laten participeren aan dat toeristisch voordeel. Ten tweede kunnen we de plaatsen waar op bepaalde piekmomenten soms te veel toeristen zijn, een beetje ontlasten en het aanbod wat meer spreiden. In het geval van Brugge is dat een expliciete vraag.

Tot slot zijn er negen strategische lijnen: focussen op de onderscheidende belevingen, de 'unique selling propositions' waarmee wij ten opzichte van onze naaste buurlanden, die onze concurrenten zijn, het verschil maken; het stimuleren van spreiding in de ruimte door toeristische ervaringen in verschillende bestemmingen thematisch te verbinden, en dus niet ten aanzien van één thema of één beleving geografisch te focussen op één locatie maar op een netwerk van mogelijke locaties; een bestemmingspromotie door een geïntegreerde marketingaanpak; het verhogen van de internationale bereikbaarheid door multimodale oplossingen; het samenwerken voor internationale promotie via een samenwerkingsmodel; het ontwikkelen van de meetingindustrie door het bewerken van de internationale associatiemarkt; het uitbouwen van een netwerk van toeristische ambassadeurs; het verhogen van de participatie van Vlamingen aan toerisme; het ontwikkelen van een integraal kwaliteitsbeleid. Deze negen strategische lijnen zijn het logische uitvloeisel van de principes die ik eerder heb geschetst.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik had hiervan gisteren op Brussels Trade al een korte samenvatting gekregen. Vakmanschap uitspelen is goed. Dat geldt ook voor het uitspelen van belevingen naar doelgroepen en specifiek naar culturele meerwaardezoekers, ook internationaal. Dat zijn goede uitgangspunten, die zich logisch in strategische lijnen laten vatten. Gisteren hebben er echter een paar collega's zich in allerijl moeten laten verontschuldigen. Kan de administratie van Toerisme Vlaanderen dit in een volgende commissievergadering meer in detail komen toelichten? Is dat opportuun? Ik weet ook niet of mijn collega's daarnaar vragen.

De voorzitter: We zullen dat in de regeling der werkzaamheden bespreken.

De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Minister, misschien hebt u het gezegd, maar dan heb ik het niet goed gehoord. In de beleidsnota stond dat de tekst klaar zou zijn tegen eind 2015. We zijn nu februari 2016. Kunt u nog eens een concrete timing

geven? Wanneer zal de nota over de marketingstrategie 2016-2020 klaar zijn, zodat wij ons daarin kunnen verdiepen?

Minister Ben Weyts: Ik heb gezegd dat die nota klaar is. Ze is in druk. Het is zoals mevrouw Coudyser zei: ze werd gisteren toegelicht door de administrateur-generaal. Ik wil de regeling der werkzaamheden niet overslaan, maar het moet zeker mogelijk zijn om die nota hier in detail te komen toelichten in deze commissie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Johan Verstreken aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de toename van grootouders die met hun kleinkinderen reizen – 1229 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jan Van Esbroeck

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

Johan Verstreken (CD&V): Onlangs werd de brochure 'Kinderen welkom' voorgesteld. De brochure biedt logiesuitbaters in Vlaanderen inspiratie om hun zaak kindvriendelijker te maken. Op die manier wordt het toeristische aanbod toegankelijker en aantrekkelijker voor jonge gezinnen. Uit een onderzoek bij duizend Vlamingen uitgevoerd door FISA, de organisatie van het jaarlijkse Vakantiesalon, in samenwerking met AG Insurance, blijkt dat een kwart van de oma's en opa's geregeld de kleinkinderen mee op reis neemt. De reizen voor grootouders-met-kleinkind vormen dan ook een groeiend segment in de reissector en, naar het schijnt, ook een goudmijntje voor touroperators. Deze doelgroep gaat vaker op reis, ook in kalmere periodes, en heeft een ruim budget. Veel hotels spelen daar dan ook op in door de kinderen gratis te laten meereizen of de kinderactiviteiten buiten de klassieke vakanties te houden. Ook de zogenaamde 'multigeneratiereis', waarbij de grootouders met de ouders en kleinkinderen op reis gaan, is in opmars.

Minister, is het toeristische aanbod in Vlaanderen voldoende aangepast aan deze doelgroep? Zijn er volgens u nog inspanningen nodig? Zo ja, welke? Er worden al heel wat inspanningen gedaan om het toeristische aanbod kindvriendelijker te maken, maar bent u van mening dat er ook extra stimulansen moeten komen voor de noden en behoeften van die doelgroep? Die doelgroep gaat meer op vakantie, misschien wat dichterbij of naar de Europese bestemmingen. Ik heb het over de grootouders.

Minister, in uw beleidsnota Toerisme spreekt u ook van extra stimulansen voor senioren. Misschien kunt u dienaangaande een stand van zaken geven? Over welke stimulansen voor senioren op toeristisch vlak gaat het?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik heb er al naar verwezen, we willen veel meer inspelen op de groeimarkten, en één daarvan is dat relationeel toerisme. We werken voortdurend aan het verder verbeteren van het toeristisch aanbod. Dat komt de doelgroep van grootouders die met hun kleinkinderen reizen, zeker ook ten goede.

Twee elementen van mijn beleid werken op deze doelgroep: enerzijds de inspanningen voor toegankelijkheid die Toerisme Vlaanderen en de sector als sinds 2001 leveren; anderzijds de inspanningen voor familievriendelijkheid die ik sinds begin 2015 heb opgestart. We interpreteren het begrip 'familie' ruim: zowel het traditionele gezin als de 'multigenerationale gezelschappen' – dat zijn grootouders, ouders en kinderen – vallen daaronder.

Voor de grootouders, meestal senioren, ligt de focus op toegankelijkheid. Toerisme Vlaanderen ondersteunt de sector op dat vlak al vijftien jaar vakkundig. We doen het niet slecht in Vlaanderen. We moeten daar blijvend aandacht voor hebben omdat de doelgroep verruimt.

Toerisme Vlaanderen zet in op sensibilisering en vorming van de sector. Er bestaan brochures over toegankelijkheid voor de toeristische logiezen. Ze kunnen soms zonder al te grote investeringen hun aanbod aanpassen inzake toegankelijkheid voor personen met een beperking. Ik ga in de eerste helft van maart nog een nieuwe brochure lanceren in verband met toegankelijkheid voor reisbureaus en touroperators. Ik ga dat doen tijdens een studienamiddag op Brussels Airport bij de start van de Week van de Toegankelijkheid.

Elke subsidie van toeristische infrastructuur en evenementen is altijd gekoppeld aan toegankelijkheidsvoorwaarden. Bovendien kunnen logiesuitbaters ook logies-subsidies ontvangen voor investeringen in toegankelijkheid die leiden tot een A of A+ toegankelijkheidslabel. Het is de bedoeling om niet-rendabele investeringen – investeringen die de logiesverstrekker anders niet zou doen – te ondersteunen.

Toerisme Vlaanderen geeft advies en ondersteuning bij het uitvoeren van werken volgens de opgestelde toegankelijkheidscriteria. Ook het agentschap Toegankelijk Vlaanderen doet dit.

Informerende over toegankelijke infrastructuur – logies, musea, erfgoed, wandelen, fietsen – gebeurt online en via allerlei specifieke brochures. Maar ook op dit terrein blijft er nog werk aan de winkel, al is de afgelopen jaren werkelijk al heel veel vooruitgang geboekt. We blijven via diverse kanalen inzetten op die doelgroep.

Wat betreft mijn beleid op het vlak van familievriendelijkheid zijn de volgende initiatieven op komst of al genomen. Zoals u aanhaalt, heb ik in de krokusvakantie de brochure 'Kinderen Welkom' voorgesteld. We wilden aan de logiezen vragen om een keuze te maken, maar ze kunnen ook een combinatie maken. Ze kunnen de focus leggen op businesspubliek maar in vakantieperiodes dan weer op families. Dat kan via kleine ingrepen. Verschillende hotels zijn al die weg ingeslagen, in binnen- en in buitenland.

Online zal een brochure van een zestigtal bladzijden verschijnen. De gedrukte versie omvat een zestiental bladzijden. We geven heel laagdrempelig mee hoe ze het aanbod meer kunnen richten. Er zitten tips en tricks in en best practices. We geven gestalte aan een commerciële logica, namelijk tevreden kinderen hebben tevreden ouders en dus tevreden klanten. Aan uzelf kent u de halve wereld, u zult dat wel bevestigen. Als kinderen goed worden onthaald, rechtstreeks worden aangesproken, een welkomst-attentie krijgen, zijn ze onmiddellijk verkocht. Dan volgen de ouders vanzelf.

Daarnaast krijgen senioren en kinderen nu al vaak korting bij toegang tot attracties, musea enzovoort, met dank aan deze toeristische partners. We proberen die kortingen bekend te maken zodat ze de doelgroep bereiken. Toerisme Vlaanderen heeft het voornemen om in de beeldvorming over de bestemming nog vaker aandacht te besteden aan dat multigenerationeel toerisme. Ik bedoel dat letterlijk: we gaan meer beelden van kinderen en ouderen gebruiken inzake toerisme.

In de oproep voor de logiessubsidies van 2016 komen ook investeringen in infrastructuur en/of nieuwe kamerindelingen in aanmerking die bijdragen aan het kind- en familievriendelijke karakter van het logies.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

Johan Verstreken (CD&V): Ik dank u voor uw uitgebreid antwoord, minister, en voor uw goede visie.

U hebt mobiliteit nog aangehaald, zeker naar senioren. Dat is niet altijd evident. Misschien moet in de toekomst het autocartoerisme nog bekeken worden. Heel veel mensen gebruiken de bus, en in heel veel centra worden die geweerd. De senioren moeten dan heel ver stappen, en ze zijn niet allemaal even mobiel.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Minister, u haalt terecht het belang aan van toegankelijkheid en familievriendelijkheid voor de senioren. Dat zijn twee zeer belangrijke elementen voor deze groeiende doelgroep die een aanzienlijk segment vormt voor de toeristische industrie.

Ik ben heel blij dat u de senioren aanspreekt als actieve vakantiepartners, met of zonder kinderen en/of kleinkinderen. Het hoeft niet veel geld te kosten, en dat zijn kosten die zichzelf terugbetalen. Ik ben blij met de maatregelen die u nam, neemt en aankondigt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.